

การแต่งงานแบบคาทอลิก

(5 ขั้นตอนที่ต้องผ่าน)

เขียนโดย บาทหลวง วรฤดี สารพันธุ์, C.Ss.R. JCL

บทความนี้เขียนขึ้นจากประสบการณ์ของผู้เขียน ในฐานะผู้ให้การอบรมและเตรียมตัวผู้สมรสกว่า 6 ปีที่วัดพระมหาไถ่ กรุงเทพฯ ไม่ว่าเป็นกรณีการแต่งงานระหว่างคาทอลิกด้วยกัน หรือในกรณีต่างฝ่ายต่างถือศาสนา อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ที่จะแต่งงานแบบคาทอลิก ต้องผ่าน 5 ขั้นตอน (5 Steps) ตามลำดับดังนี้...

5 ขั้นตอน ก่อนเข้าสู่การแต่งงานตามจารีตคาทอลิก

Step 1: อบรมคู่สมรส (เพื่อจะได้รับในประกาศ)

โดยทั่วไป คู่บ่าว-สาวไปจะต้องเข้าร่วมอบรมด้านคำสอนในเรื่อง "ความหมายการแต่งงานตามกฎหมายพระศาสนจักรคาทอลิก" ซึ่งเป็นขั้นแรกสุดเพื่อการเตรียมตัวสู่พิธีจารีตแต่งงานแบบคาทอลิก และโดยทั่วไป เป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสของวัดนั้นๆ ที่คู่บ่าว-สาวมีความประสงค์จะใช้เพื่อประกอบพิธี จะเป็นผู้ให้การอบรมตามหัวข้อดังนี้...

- (1) คำสอนเรื่องการแต่งงานตามความหมายของคาทอลิก (2) คุณธรรมในชีวิตคู่ ความรักตามแบบคาทอลิก ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม บางสังฆมณฑล อาทิเช่น อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จะมีการเปิดอบรมรวมกันที่อาสนวิหารอัสสัมชัญ บางรัก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คู่บ่าว-สาวในเขตกรุงเทพฯ

สำหรับความหมายการแต่งงานแบบคาทอลิกตามกฎหมายของพระศาสนจักรมีดังนี้...

กฎหมายพระศาสนจักรคาทอลิก มาตรา 1055

วรรค 1

พันธสัญญาการแต่งงาน คือ พันธสัญญา ที่ชายและหญิง นำชีวิตทั้งครบของตน มาหลอมเข้าเป็นชีวิตหนึ่งเดียว ธรรมชาติของพันธสัญญานี้มุ่งสู่ ความดีของคู่ชีวิต และการให้กำเนิดบุตรหลาน รวมทั้งให้การศึกษาอบรม การแต่งงานระหว่างผู้ได้รับศีลล้างบาป ได้รับการยกขึ้นจากพระคริสตเจ้า ให้มีศักดิ์ศรีเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์.

วรรค 2

เพราะเหตุนี้ สัญญาการแต่งงานระหว่างผู้ได้รับศีลล้างบาป ไม่สามารถมีผลทางกฎหมาย โดยไม่เป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ ในเวลาเดียวกัน

กฎหมายมาตรา 1055 มีคีย์เวิร์ดอยู่ที่

1.1 การแต่งงานเป็น "พันธสัญญา" ที่ชายและหญิงพึ่งกระทำต่อกัน พันธสัญญา ต่างกับ สัญญา ตรงที่ สัญญาสามารถยกเลิกได้ ตามกฎหมายของสังคมและชุมชน แต่พันธสัญญาซึ่งชายและหญิงได้กระทำต่อกันต่อหน้าพระเจ้า จะลบล้างไม่ได้ ดังนั้นคำสอนแรกที่คู่บ่าว-สาวต้องเรียนรู้คือ สำหรับคาทอลิกแล้ว จะไม่มีการหย่าหลังจากที่ได้แต่งงานอย่างถูกต้องแล้ว (แต่หากชีวิตคู่มีปัญหาจริงๆ อาจจะมีการขอดำเนินการเพื่อ ["ประกาศการแต่งงานว่าเป็นโมฆะ"](#))

พันธสัญญา

พระเจ้า → มนุษย์

คำสัญญา คำสาบาน

ที่มนุษย์กระทำ และพระเจ้าอวยพร

VS

คำสัญญา

ข้อผู้มัด (ตามกฎหมาย)

ลบล้างได้

เพื่อความดี
ของกันและกัน

เพื่อการมีบุตร

เพื่อการศึกษา
ของบุตร

1.2 การแต่งงานเพื่อ "ความดีของกันและกัน"

นิยามของความดีของคู่สมรส อาจหมายถึงความสุขและสวัสดิภาพ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และความเชื่อ ดังนั้นคู่บ่าว-สาว ต้องพิจารณาและตั้งใจว่า จะดูแลกันและกัน รักษาความสุขและสวัสดิภาพแก่กันและกัน

1.3 การแต่งงานเพื่อ "การมีบุตร" และ ทำตามหน้าที่ความรับผิดชอบของบิดา-มารดาคือ "ให้การศึกษาแก่บุตรของตน"

การให้การศึกษาไม่ได้หมายถึงการให้ทางศึกษาโดยทั่วไป แต่รวมไปถึงการดูแลการเจริญเติบโต ให้การอบรม และรักษาความเชื่อในศาสนาด้วยเช่นกัน

กฎหมายพระศาสนจักรคาทอลิก มาตรา 1056

ลักษณะเฉพาะที่เป็นแก่นแท้ของการแต่งงาน คือ ความเป็นหนึ่งเดียว (เอกภาพ unity)

และ การแยกจากกันมิได้ (indissolubility) การแต่งงานของคริสตชนมีความมั่นคงพิเศษ โดยเหตุผลของการเป็นศักดิ์สิทธิ์

1.4 เอกภาพ (unity) มีความหมายตามคำสอนของคาทอลิกดังนี้

1.4.1 เอกภาพคือ "ความซื่อสัตย์" (fidelity) เขาทั้งสองต้องรักเดียวใจเดียว ดังคำกล่าวของคู่บ่าว-สาวเวลาแลกเปลี่ยนแหวนที่ว่า "จงรับแหวนวงนี้เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความรักและความซื่อสัตย์ของ ผม/ดิฉัน"

1.4.2 เอกภาพคือ "ความสัมพันธ์ตามชีวิตคู่" (both physical and spiritual relationship) ดังจดหมายของนักบุญเปาโลถึงชาวเอเฟซัส บทที่ 5 ข้อ 31 ที่ว่า "เพราะเหตุนี้เอง ผู้ชายจะละบิดามารดาไปผูกพันอยู่กับภรรยา และเขาทั้งสองจะเป็นเนื้อเดียวกัน"

ความสัมพันธ์ทางร่างกายจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิตคู่ นักบุญยอห์น ปอลที่ 2 กล่าวในทวิทยาทางร่างกายไว้ว่า "ในความสัมพันธ์ทางร่างกายในการแต่งงาน เป็นความสามารถที่จะแสดงความรักต่อกันและกัน ซึ่งบุคคลเป็นของขวัญให้แก่กัน ทำให้การมีอยู่เพื่อกันและกันอย่างมีความหมายและมีคุณค่า"

ชายและหญิงอนุญาตให้ใช้ร่างกายของกันและกันเพื่อความสุข และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันที่สามิภรรยา ชีวิตครอบครัวและชีวิตคู่จึงเป็นสถานะที่ศักดิ์สิทธิ์ ที่พระเป็นเจ้าทรงอวยพร

ด้วยเหตุนี้ หากชายและหญิงขาดความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่กล่าวมาในข้างต้น ให้ถือว่าเป็นข้อขัดขวางที่พระศาสนจักรไม่อนุญาตให้ทำพิธีแต่งงานตามแบบคาทอลิกได้ (ดูข้อขัดขวาง ["ภาวะที่ไม่อาจจะมีเพศสัมพันธ์ได้"](#))

1.5 การแยกจากกันมิได้ คือ หย่าร้างไม่ได้นั่นเอง

กฎหมายพระศาสนจักรคาทอลิก มาตรา 1057

วรรค 1

การแต่งงานเกิดขึ้นจากการยินยอมของทั้งสองฝ่าย ซึ่งแสดงออกโดยชอบด้วยกฎหมาย
ระหว่างบุคคลที่สามารถแต่งงานได้ตามกฎหมาย การยินยอมนี้ไม่สามารถทดแทนได้ด้วยอำนาจของมนุษย์ใดๆ

วรรค 2

การยินยอมของการแต่งงาน คือ กิจการของอำเภอใจ ซึ่งชายและหญิงมอบและรับตนเองแก่กันและกัน เพื่อทำให้เกิด
การแต่งงานด้วยพันธสัญญาอันเรียกคืนไม่ได้

สรุปคำสอนเรื่องความหมายของการแต่งงาน

และ คำสาบานของคู่บ่าว-สาวในพิธี

สรุปคำสอนเรื่องคุณค่า (*Bonum*) ของชีวิตสมรส

(1) **สู่ความดีของชีวิตคู่** (*bonum coniugum*)

(1.1) **ความสัตย์ซื่อ** (*bonum fidei*)   (1.2) **คู่สมรสตลอดทั้งชีวิต** (*Unity*)

(1.3) **หย่าร้างไม่ได้** (*indissolubility*)

(2) **เพื่อมีทายาท** (*bonum polis*)   (3) **เพื่ออบรมเลี้ยงดูบุตร-ธิดา**

Step 2: ผ่านการสัมภาษณ์

คำถามที่ต้องเตรียมตัวตอบกับบาทหลวงหรือเจ้าหน้าที่โบสถ์

2.1 ความสมัครใจ

ในการสัมภาษณ์บาทหลวงหรือเจ้าหน้าที่ของโบสถ์จะถามความสมัครใจดังเช่น ในการแต่งงานครั้งนี้ ไม่มีใครบังคับและเป็นด้วยความสมัครใจใช่หรือไม่? และไม่มีใครบังคับอีกฝ่ายหรือไม่?

ด้านล่างเป็นตัวอย่งของคำถาม ซึ่งเป็นคำถามด้านคำสอนตามกฎหมายพระศาสนจักรที่ได้บรรยายไว้ในข้างต้น ซึ่งบางที่ผู้ถามอาจจะให้คู่บ่าว-สาว อธิบายความหมายของ "เอกภาพ" และ "การหย่าร้างไม่ได้" กว่ามีความหมายอย่างไร และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติตามคำสอนและความหมายของการแต่งงานดังกล่าวหรือไม่?

ค. ข้อมูลทางด้านข้อคำสอน
(พระสงฆ์ผู้สอบถามควรอธิบายข้อคำสอนต่างๆ เกี่ยวกับการแต่งงานในข้อต่างๆ ต่อไปนี้ให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น)

21. ท่านได้รับการอบรมทางด้านข้อคำสอนทางศาสนาคาทอลิกอย่างเพียงพอหรือไม่? **อิสราเอล และ เจตจำนงค์** **หย่าร้างไม่ได้** **เพื่อคุณงามความดี ของกันและกัน**

- ข้อคำสอนคาทอลิกที่สอนว่า "การแต่งงานเป็นพันธสัญญาที่ชายและหญิงกระทำต่อกันด้วยความสมัครใจว่าจะเป็นผู้ครองกันตลอดชีวิต เพื่อสนับสนุนความรักต่อกันและกัน และเพื่อการให้กำเนิดและอบรมเลี้ยงดูบุตรตามความเชื่อคาทอลิก" ท่านมีความเข้าใจเป็นอย่างดีและเตรียมตัวอย่างดีเข้าสู่การแต่งงานตามข้อนี้หรือไม่? **มีครอบครัว ทำหน้าที่ พ่อ-แม่**

- ลักษณะที่สำคัญของการแต่งงานตามแบบที่คาทอลิกสอน คือ "ความเป็นเอกภาพ (Unity) และ การอย่างร้างไม่ได้ (Indissolubility)" ท่านมีความเข้าใจและยอมรับหรือไม่?

ส่วนในข้อที่ 22-27 (ด้านล่าง) จะเป็นคำถามเรื่องความสมัครใจที่ต้องการ "การยืนยัน" ของคู่บ่าว-สาว อีกครั้งหนึ่ง...

22. ท่านต้องการเข้าสู่พิธีแต่งงานครั้งนี้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่มีเจตนาจะต่อต้านความเป็นเอกภาพของการแต่งงานใช่หรือไม่? **ตั้งใจถือข้อสัตย์ ?**

23. ท่านต้องการเข้าสู่พิธีแต่งงานครั้งนี้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่มีเจตนาจะต่อต้านการหย่าร้างไม่ได้ใช่หรือไม่? **ไม่คิดจะหย่าร้าง ?**

24. ท่านต้องการเข้าสู่พิธีแต่งงานครั้งนี้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่มีเจตนาจะขจัดบุตรที่จะเกิดมาใช่หรือไม่? **คิดจะไม่มีลูก คุณกำเนิด?**

25. ท่านทราบถึงหน้าที่สำคัญของการแต่งงาน คือ การรักกันและกันหรือไม่?

26. ท่านทราบถึงหน้าที่สำคัญของการแต่งงาน ในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรหรือไม่?

27. เรื่องอื่นๆ ที่ท่านต้องการเพิ่มเติม _____

2.2 คำถามเรื่องคุณสมบัติ และข้อขัดขวางต่างๆ

กฎหมายพระศาสนจักรคาทอลิก มาตรา 1058

ทุกคนซึ่งกฎหมายไม่ห้าม สามารถทำสัญญาแต่งงานได้ (ข้อขัดขวางต่างๆ- impediments)

ในทางกฎหมายพระศาสนจักรแล้ว ผู้ที่จะสามารถทำพันธสัญญาต้องมีคุณสมบัติ และไม่มี "ข้อขัดขวางต่างๆ" คุณสมบัติอาทิเช่น ฝ่ายหนึ่งฝ่ายเป็นคาทอลิก อายุถึงเกณฑ์แล้ว เป็นโสดและไม่เคยแต่งงานมาก่อน ฯลฯ ในส่วนข้อขัดขวางตามกฎหมายของพระศาสนจักร บาทหลวง(หรือเจ้าหน้าที่โบสถ์) ถามคำถามเรื่อง "ข้อขัดขวาง" ดังนี้...

- (1) อายุไม่ถึงเกณฑ์
- (2) ภาวะที่ไม่อาจจะมิเพรสัมพันธ์ได้ (ขัดต่อคำสอนเรื่อง "เอกภาพ" ความเป็นหนึ่งเดียวกันของคู่สมรส)
- (3) เคยแต่งงานมาก่อน (นอกจากจะได้รับการประกาศจากพระศาสนจักรว่าเป็น "โมฆะ" แล้ว [>"อ่านบทความ การแต่งงานเป็นโมฆะ"](#)) หรือได้รับ อภิสทิธิ์นักบุญเปาโล หรือ อภิสทิธิ์นักบุญเปโตร (โดยสันตะสำนัก)
- (4) การแต่งงานกับผู้ที่ไม่ใช่คาทอลิก
  - (4.1) Mixed marriage: คาทอลิก แต่งกับ คริสตชนนิกายอื่นๆ
  - (4.2) Disparity of cult: คาทอลิก แต่งกับ ผู้ที่ไม่ใช่คริสตชน

อย่างไรก็ตาม ข้อขัดขวางทั้งข้อ 4.1 – 4.2 สามารถขออนุญาตได้จากพระศาสนจักร โดยมีการทำสัญญาดังนี้

- คู่สมรสฝ่ายที่ไม่ใช่คาทอลิก ไม่กระทำให้ตนเป็นอุปสรรคต่อความเชื่อของคู่สมรสฝ่ายคาทอลิก
- ทั้งสองตกลงกันว่า จะให้บุตร-ธิดาที่เกิดมาได้รับความเชื่อและการอบรมสั่งสอนตามแบบคาทอลิก

- (5) ฝ่ายชายได้รับศีลบรรพชา (เป็นบาทหลวงคาทอลิก) มาก่อน
- (6) คู่สมรสเคยปฏิญาณตัวถาวรในชีวิตนักบวช
- (7) กรณีการลักพาตัว
- (8) กรณีการก่ออาชญากรรม
- (9) เป็นญาติกันทางสายเลือด โดยตรง หรือ ชั้นที่ 3 (Collateral line up to 3rd degree)
- (10) เคยจดทะเบียนสมรสกับผู้อื่นมาแล้ว ทางกฎหมาย

(11) เป็นพ่อ-แม่ทูนหัวกัน และ

(12) เป็นพ่อ-แม่อุปภัมภ์กันทางกฎหมายบ้านเมือง

ข้อขัดขวางบางอย่างสามารถถอน โลม หรือขอเอกสารยกเว้นของขัดขวาง (dispensation) จากพระศาสนจักรได้ อาทิเช่น ข้อที่ 4 การแต่งงานต่างฝ่ายต่างถือ หรือ ข้อที่ 9 เป็นญาติในชั้นที่ 3

ข้อขัดขวางบางประการ ถือเป็นเด็ดขาด และไม่สามารถยกเว้นได้ อาทิเช่น การแต่งงานระหว่างญาติสายตรง คู่บ่าว-สาวเป็นผู้เยาว์ ฯลฯ

Step 3: รวบรวม และ ดำเนินเอกสาร

เป็นหน้าที่ขอบาทหลวงอธิการของโบสถ์ที่ต้องดำเนินเอกสารที่จำเป็นสำหรับคู่บ่าว-สาว ที่มีความประสงค์จะแต่งงานในโบสถ์นั้นๆ ในกรณี A . บ่าว-สาวเป็นคาทอลิกทั้งคู่ ไม่จำเป็นต้องส่งเอกสารไปส่วนกลางของพระศาสนจักรท้องถิ่น (สำนักมิสซังฯ) แต่โดยส่วนใหญ่แล้ว เคสการแต่งงานจะเป็นแบบ B. การแต่งงานระหว่างคาทอลิกและต่างศาสนา เราต้องเตรียมเอกสารเพื่อส่งไปสำนักมิสซังฯ เพื่อขอเอกสารอนุญาตให้แต่งงานแบบต่างคนต่างถือในโบสถ์ได้

สำหรับเอกสารที่ต้องเตรียม ทางผู้เขียนได้ทำ Checklist เอกสารต่างๆ ดังต่อไปนี้

เคส A. กรณีเจ้าบ่าว-สาว เป็นคาทอลิกทั้งคู่

โดยเบื้องต้น ถ้าเจ้าบ่าว-สาว เป็นคาทอลิกทั้งคู่ จะไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องของเอกสารและการขออนุญาต เพราะเราต้องการเอกสารเบื้องต้น ดังนี้...

- ใบสัมภาษณ์คู่สมรส (โดยเจ้าวัดหรือผู้แทน)
- ใบรับรองการผ่านการอบรมคู่สมรส
- เอกสารใบรับรองศีลล้างบาป ออกให้โดยวัดที่ฝ่ายคาทอลิกรับศีลล้างบาป โดยระบุว่าเคยรับศีลล้างบาปแล้ว และทางวัดออกเอกสารให้เพื่อใช้ในการสมรส โดยทางวัดออกเอกสารให้ไม่เกิน 6 เดือน

เคส B. กรณี คาทอลิก กับ ไม่ใช่คาทอลิก

การแต่งงานกับคนต่างศาสนาถือว่าเป็น "ข้อขัดขวาง" ตามกฎพระศาสนจักรคาทอลิก อย่างไรก็ตามข้อขัดขวางนี้สามารถขออนุญาตได้ โดยทางสำนักงานศาลพระศาสนจักรท้องถิ่น เอกสารนี้เรียกว่า "ใบอนุญาตยกเว้นข้อขัดขวาง (Dispensation) โดยทางเจ้าวัดหรือเจ้าหน้าที่ของโบสถ์ ต้องเตรียมเอกสารดังนี้...

- ใบสัมภาษณ์คู่สมรส (โดยเจ้าวัดหรือผู้แทน)
- ใบรับรองการผ่านการอบรมคู่สมรส

สำหรับฝ่ายคาทอลิก

- เอกสารใบรับรองศีลล้างบาป ออกให้โดยวัดที่ฝ่ายคาทอลิกรับศีลล้างบาป โดยระบุว่าเคยรับศีลกำลังแล้ว และทางวัดออกเอกสารให้เพื่อใช้ในการสมรส โดยทางวัดออกเอกสารให้ไม่เกิน 6 เดือน
- คำสัญญาของฝ่ายคาทอลิกว่าจะไม่ละทิ้งความเชื่อ และเชิินตัวยอมรับของอีกฝ่ายหนึ่ง

สำหรับฝ่ายที่ไม่ใช่คาทอลิก

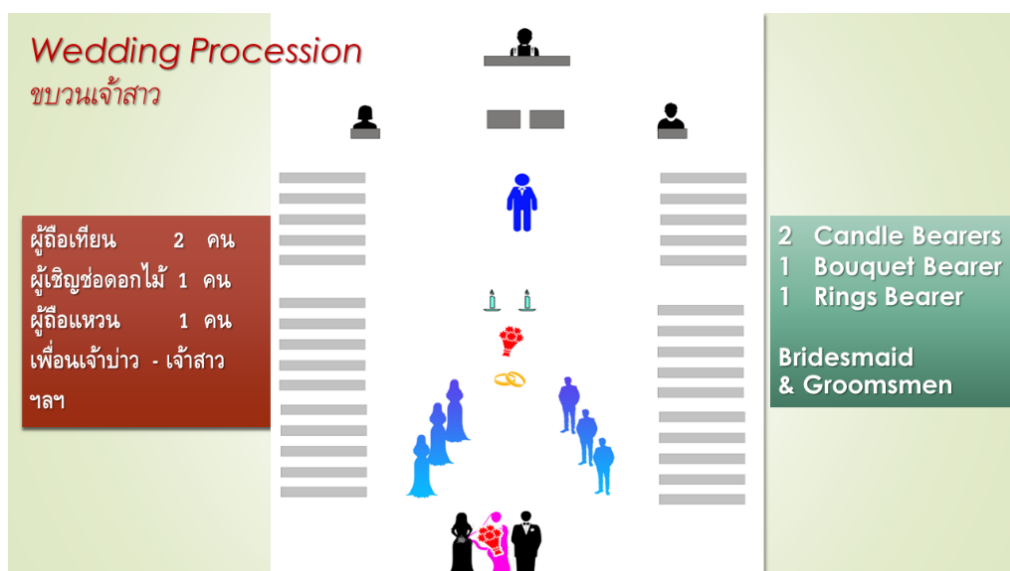
- เอกสารยืนยันว่ายังไม่เคยแต่งงานมาก่อน (Affidavit) เซ็นต์โดยญาติ
- สำเนาใบประชาชน (ขอผู้ที่เซ็นรับรอง)

ทางสังฆมณฑลอาจขอเอกสารอื่นๆ ซึ่งคู่บ่าว-สาว ต้องเตรียมเผื่อไว้ อาทิเช่น รูปถ่าย หรือ สำเนาบัตรประชาชนของตน

Checklist อื่นๆเพื่อเตรียมตัวในวันพิธีแต่งงาน

- (พ่อแม่) พยานสองคน (ต้องแจ้งรายชื่อ ตั้งแต่วันสัมภาษณ์)
- ดอกไม้
- นักขับร้องในโบสถ์
- หนังสือพิธี
- ซองทำบุญให้พระสงฆ์
- บทอ่านที่เลือก
- แหวนแต่งงาน
- ขบวนแห่: ผู้ถือเทียน(2) ผู้ถือดอกไม้(1) ผู้ถือแหวน(1) เพื่อนเจ้าบ่าว เพื่อนเจ้าสาว ฯลฯ
- ช่างภาพ
- ผู้อ่านบทอ่าน
- จองวันซ้อมพิธีฯ
- อื่นๆ.....

โดยปกติ ทางวัดจะเป็นผู้จัดเตรียมนักขับร้อง และเชิดดอกไม้ประดับวัด หรือมีผู้อ่านบทอ่าน และผู้ช่วยพิธีกรรม อย่างไรก็ตามทางบ่าว-สาว ควรติดต่อทางโบสถ์และเจ้าอาวาสวัดแต่เนิ่นๆ Checklist ดังกล่าวช่วยให้คู่บ่าว-สาว เห็นภาพรวมในการเตรียมตัวก่อนวันแต่งงาน

Step 4: นัดซ้อมพิธีแต่งงานกับทางวัด

โดยปกติบาทหลวงผู้ประกอบพิธีจะนัดเฉพาะคู่บ่าว-สาวมาซ้อมกันก่อนวันแต่งงาน ส่วนผู้ร่วมขบวนคนอื่นๆ อาจจะนัดซ้อมกันที่หน้างาน ในวันประกอบพิธีกรรม

Step 5: เข้าพิธีสมรส

ในวันสมรสคู่บ่าว-สาวอาจมีความวุ่นวายใจ ตื่นเต้น กังวลใจอยู่บ้าง แต่ในที่สุดพิธีกรรมทางศาสนาคือสิ่งที่สำคัญที่สุด จะมีสิ่งใดมีค่าไปมากกว่า พระพรขององค์พระเจ้า ที่จะทรงประทานให้แก่เราในวันแต่งงาน เพราะในความเป็นจริงแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่จะสมบูรณ์แบบไปทุกอย่าง ในวันงาน อาจจะมีข้อผิดพลาด ผิดคิว ก็ขอให้มองข้ามไป แต่ให้โฟกัสอยู่ที่พิธีกรรม ด้วยความสำรวมใจ ราวกับตามบทเทศน์สอนของพระสงฆ์ และตั้งใจในการกล่าวคำปฏิญาณด้วยความจริงใจอย่างแท้จริง

ข้อมูลอื่นๆ

ดาวน์โหลดได้ที่ www.Faith4Thai.com

>>> [ดาวน์โหลด หนังสือพิธีกรรมแต่งงานแบบคาทอลิก "รักในพระคริสต์"](#)

>>> [Download Liturgical Booklet of Eucharistic Celebration and Holy Matrimony in Roman Catholic Rite](#)

เขียนโดย บาทหลวง วรวุฒิ สารพันธ์ C.Ss.R. JCL

Catholic Priest & Canonist

Author & Administrator Faith4Thai.com

*juris canonici licentiatius หรือ JCL เป็นปริญญาทางกฎหมายพระศาสนจักร

Email: m_cssr@yahoo.com

FaceBook: [Worawut Saraphan](#)

line ID: mcssrsp